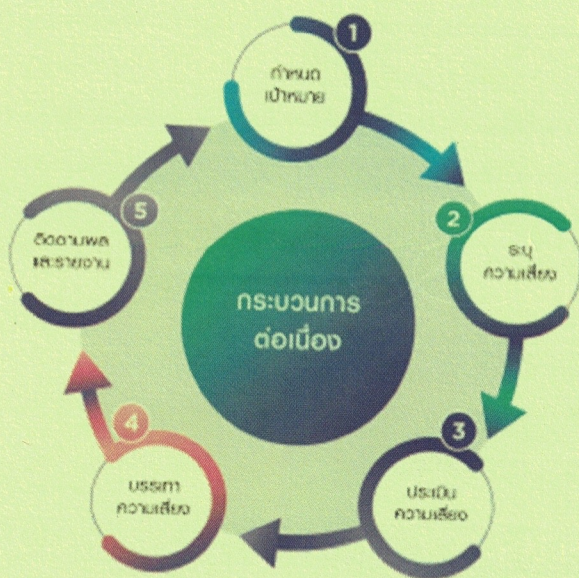

รายงานการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
เรื่อง ประกาศใช้รายงานการจัดทำแผนการจัดการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานรัฐถือปฏิบัติ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงประกาศใช้รายงานการจัดทำแผนการจัดการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นกรอบหรือ แนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานอันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

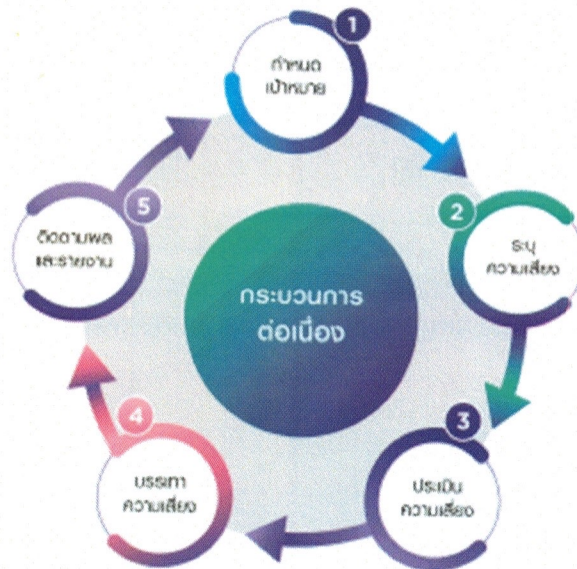
ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๘

(นายณนัตถิก โพธิ์โพ้น)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

รายงานการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุจัดทำตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๕.๒/ว ๓๔๑๒ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่องซักซ้อมแนวทางในการจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรและเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการดำเนินการขององค์กรลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ จึงได้จัดทำรายงานการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางพื้นฐานในการการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
◀ หลักการและเหตุผล	๑
◀ วัตถุประสงค์	๑
◀ ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
◀ ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๓
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	
◀ ข้อมูลพื้นฐาน	๔
◀ วิสัยทัศน์	๕
◀ ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	๕
◀ เป้าประสงค์	๖
◀ ตัวชี้วัด	๖
◀ กลยุทธ์	๖
◀ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	๗
บทที่ ๓ การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	
◀ นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑๑
◀ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	๑๑
◀ การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	๑๒
- กำหนดวัตถุประสงค์	๑๒
- การระบุความเสี่ยง (Event Identification)	๑๓
- การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)	๑๒
- การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)	๑๖
- การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน	๑๘
- การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๘
- การสื่อสารและรายงานจัดการความเสี่ยง	๑๘
บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	
◀ รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง	๒๒
- แบบ บส.๕	๒๓-๒๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา ๗ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อคาดการณ์เหตุการณ์และปัจจัยที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายให้แก่หน่วยงานเพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงนั้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสภาวะการณ์ต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

๒. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

๓. ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตและอาจส่งผลกระทบในด้านลบที่ไม่ต้องการ ดังนั้นการตัดสินใจกระทำใดๆ โดยไม่มีข้อมูลหรือไม่มีการวางแผนใดๆ จึงสามารถกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสภาวะของความเสี่ยง

การเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจที่จะดำเนินการ (หรือไม่ดำเนินการ) สิ่งใดสิ่งหนึ่งบนพื้นฐานของการขาดข้อมูลที่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน เป็นเพียงการประมาณการ การคาดเดา การตั้งความหวัง ซึ่งผลของการตัดสินใจนั้นอาจเป็นไปตามความคาดหมายหรือตรงกันข้ามก็ได้

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

- ความเสียหาย
- ผลกระทบ (impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์
 - ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำมาก
 - **ประเภทของความเสี่ยง** หมายถึง การแบ่งกลุ่มความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการค้นหา ระบุ ประเมิน จัดลำดับ และกำหนดการควบคุม ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ได้แยกประเภทของความเสี่ยง ดังนี้

(๑) **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายในการบริหารงานที่เหมาะสมชัดเจนหรือไม่เพียงใด

(๒) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศบุคลากรในการปฏิบัติงานว่ามีระบบควบคุมรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกินความจำเป็น

(๓) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงิน และการควบคุมรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกินความจำเป็น

(๔) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (Compliance Risk)** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติได้ทันตามเวลาที่กำหนด และอาจมีผลกระทบโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยง อาจแบ่งโดยสรุปได้เป็น ๔ แนวทางหลัก ดังนี้

(๑) **การยอมรับ (Take, Accept)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ

(๒) **การควบคุม (Treat)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้แต่ต้องมีการแก้ไขวิธีการควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม (Risk Based Internal Control)

(๓) **การยกเลิก (Terminate) หรือ หลีกเสี่ยง (Avoid)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นไม่สามารถยอมรับได้และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขของการดำเนินงาน เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมลง

(๔) **การโอนย้าย (Transfer) หรือ แบ่ง (Share)** หมายถึง การโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยรับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทน การทำประกันภัย เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงิน

และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

๑. เป็นการสร้างฐานข้อมูลความเสี่ยงที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการดำเนินงาน องค์กรการบริหารส่วนตำบลน้ำพุการบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินการที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

๒. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรการบริหารส่วนตำบลน้ำพุมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรการบริหารส่วนตำบลน้ำพุได้อย่างถูกต้องครบถ้วนซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงที่มีสาเหตุทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

๓. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนการเงินและการดำเนินงานตามแผน ฯลฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

๔. ช่วยให้การบริหารงานและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละหน่วยงาน ส่วนราชการ งาน โครงการ กิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้การบริหารงานขององค์กรการบริหารส่วนตำบลน้ำพุโดยการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกได้อย่างพอประมาณและมีเหตุมีผล

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลน้ำพุ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี แยกมาจากตำบลท่าชี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๒๙ และได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ มีหมู่บ้านทั้งหมด จำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ ๑ บ้านยางอุง

หมู่ที่ ๒ บ้านน้ำพุ

หมู่ที่ ๓ บ้านนายาว - ดอนสร้อยทอง

หมู่ที่ ๔ บ้านดอนทราย

หมู่ที่ ๕ บ้านหนองต้อ

หมู่ที่ ๖ บ้านควนใหม่

คำขวัญประจำตำบล “พ่อท่านด้วนคู่บ้าน ตำนานเกาะกองหิน น้ำพุร้อนใต้ดิน ฐานถิ่นแดนโบราณ ย่านการค้าผลไม้ เงามโรงเรียน ศูนย์แลกเปลี่ยนภูมิปัญญานามะพร้าว”

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ จึงเหมาะสำหรับการทำการเกษตร เช่น สวนผลไม้ สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน สภาพดินเป็นลักษณะดินเหนียวและดินร่วน

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้มีช่วงฤดูฝนยาวนานและมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านทำให้ฤดูร้อนและฤดูฝนระยะเวลาใกล้เคียงกัน ฤดูฝนมีน้ำมากเกินไปและฤดูร้อนเกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ในช่วงฤดูแล้ง

๑.๔ ลักษณะของดิน

- สภาพดินเป็นลักษณะดินเหนียวและดินร่วน

๑.๕ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งได้กำหนดให้มีหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เรียกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีพื้นที่รับผิดชอบตำบลน้ำพุ มีจำนวน ๖ หมู่บ้าน อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบ้านนาสาร ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านนาสาร เป็นระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ซึ่งมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ด้วยศักยภาพและทรัพยากรของท้องถิ่น มีอาณาเขตติดต่อพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลบ้านนา	อำเภอบ้านนาเดิม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเทศบาลเมืองนาสาร	อำเภอบ้านนาสาร	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลควนศรี	อำเภอบ้านนาสาร	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลท่าชี	อำเภอบ้านนาสาร	จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๖ ด้านประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ มีจำนวนทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕,๖๔๑ คน แยกเป็นชาย ๒,๗๗๖ คน หญิง ๒,๘๖๕ คน สรุปได้ตามตารางดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน	ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
		ชาย	หญิง	รวม		
๑	บ้านยางอุง	๖๗๓	๖๙๙	๑,๓๗๕	๕๓๘	นายนันทชัย คงพรหม
๒	บ้านน้ำพุ	๕๐๗	๕๓๗	๑,๐๔๔	๕๑๔	นายเจริญศักดิ์ ไทยเกิด
๓	บ้านยาว-ดอนสร้อยทอง	๓๐๗	๓๓๔	๖๔๑	๒๑๖	นายสรวิชัย ศุทธางกูร
๔	บ้านดอนทราย	๒๗๓	๒๙๒	๕๖๕	๑๕๓	นายสุรศักดิ์ เพ็ชระ
๕	บ้านหนองตอ	๓๑๗	๓๓๒	๖๔๙	๒๙๔	นายนุรักษ์ ทองสุข (กำนัน)
๖	บ้านควนใหม่	๖๙๖	๖๗๑	๑,๓๖๗	๔๐๔	นายเสกสรรค์ ไทยเสน
รวม		๒,๗๗๖	๒,๘๖๕	๕,๖๔๑	๒,๑๑๙	

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗)

๒. วิสัยทัศน์

“ ตำบลน้ำพุเป็นศูนย์กลางการกระจายผลไม้นในพื้นที่ ภาคใต้ตอนบน ประชาชนมีความสามัคคี มีคุณธรรม
สู่สังคมสุขภาวะ”

พันธกิจ

๑. ส่งเสริม พัฒนา สร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ
๒. ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทำนุบำรุงศาสนา
๓. ส่งเสริม พัฒนาการศึกษ พัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม
๔. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน
๕. บริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล
๖. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๗. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคม
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศาสนาศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๔. เป้าประสงค์

๑. การได้รับการบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
๒. ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
๓. ประชาชนมีศักยภาพมีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
๔. มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษทำให้ชุมชนน่าอยู่อย่างสงบสุข
๕. การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๖. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านการสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนรวมทั้งการสร้าง

สังคมความน่าอยู่

๕. ตัวชี้วัด

๑. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภคเพิ่มมากขึ้น
๒. ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ใช้บริการอย่างทั่วถึง
๓. ประชาชนมีความรู้มากขึ้นร้อยละ ๙๐ และศิลปวัฒนธรรมอันดียังคงอยู่
๔. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ ๘๐ มีความรู้และมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวศาสนาวัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๖. ชุมชน/หมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นและพึ่งตนเองได้มากขึ้น
๗. ชุมชน/หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน่าอยู่อย่างสงบสุข
๘. การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง
๙. การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง

๖. กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับให้ได้ มาตรฐาน และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน อนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและสถาบันครอบครัว

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและ ผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมสนับสนุนการควบคุมโรคติดต่อ การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

กลยุทธ์ที่ ๖ ก่อสร้าง ปรับปรุง แหล่งน้ำอุปโภค บริโภค บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบ ระบายน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๗ จัดให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง ขยายเขตไฟฟ้าตามสภาพพื้นที่ให้ครอบคลุมและทั่วถึง ทั้งตำบล

กลยุทธ์ที่ ๘ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ปรับปรุงจัดหาปัจจัยเครื่องมือเครื่องใช้และการพัฒนา อาคารสถานที่ ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ที่ ๙ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นตาม แนวทาง
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๑๐ ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพด้านการเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่

กลยุทธ์ที่ ๑๑ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่นและส่งเสริมสินค้า OTOP

กลยุทธ์ที่ ๑๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มพื้นที่
สีเขียว และเฝ้าระวังรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑๔ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬานันทนาการให้กับประชาชนทุกระดับและ
พัฒนาทักษะกีฬาสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ ๑๕ ส่งเสริม สนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา สถานที่นันทนาการ

กลยุทธ์ที่ ๑๖ ส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ
ท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๑๗ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๑๘ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความสามารถและมีศักยภาพในการสนับสนุนงานป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑๙ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากระบวนการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

๗. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand(Demand
Analysis)/Global DemandและTred ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาอย่างน้อยต้อง
ประกอบด้วยวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งมี
รายละเอียดดังนี้

๑. จุดแข็ง (S :Strength)

- ภูมิศาสตร์ของพื้นที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม
- มีพืชผลทางการเกษตรได้แก่ยางพาราปาล์มน้ำมันสวนผลไม้ต่างๆเงาะทุเรียนลองกอง
- มีทรัพยากรธรรมชาติมีความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำการเกษตร
- พื้นที่มีอาณาเขตติดต่อกับเทศบาลเมืองนาสารและมีถนนสายเอเชีย ๔๑ ตัดผ่านทำให้มี
การคมนาคมขนส่งสะดวก
- คณะผู้บริหารสมาชิกสภาและพนักงานส่วนตำบลมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ
ตนเองในการพัฒนาองค์กรและมีความตั้งใจทำงานมาก
- มีการจัดโครงสร้างส่วนราชการมีความเหมาะสมสอดคล้องภารกิจมีงบประมาณที่จัดเก็บ
ได้เองเพียงพอในการแก้ปัญหาในระดับต้น
- ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนจึงสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น
ได้ตรงกับความต้องการของประชาชน

๒. จุดอ่อน(W : Weakness)

- มีนโยบายการพัฒนาพื้นที่ที่ยังแยกส่วนให้ ความสัมพันธ์สำคัญกับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียมากกว่าความจำเป็นเร่งด่วนขาดความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและอย่างยั่งยืน
- งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนา
- มีบุคลากรจำนวนน้อยไม่ตรงกับตำแหน่งและไม่เพียงพอกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น
- ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่พร้อมและมีศักยภาพที่เพียงพอ
- เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
- ขาดแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่สำหรับการเกษตรและอุปโภคบริโภค
- เกษตรกรมีความชำนาญเฉพาะการผลิตแต่ไม่มีประสบการณ์ด้านการตลาด
- ระบบโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึงและยังไม่มีมาตรฐาน
- การให้บริการด้านสาธารณสุขไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- ประชาชนขาดจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในด้านสาธารณสุข
- พฤติกรรมการบริโภคของประชาชนต้องได้รับการปรับปรุง
- ประชาชนขาดความมั่นใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุและประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
- ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ถูกทำลายและขาดการบำรุงรักษา

๓. โอกาส(O:Opportunity)

- จังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุที่มีแผนงานโครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
- มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถรองรับการขยายตัวของการลงทุนทางเศรษฐกิจ
- ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเป็นอย่างดีการปฏิรูประบบราชการทำให้พนักงานเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
- รัฐบาลมีนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอในการบริหารจัดการท้องถิ่น

๔. ข้อจำกัด(T: Threat)

- ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางมีงบประมาณจำกัดเมื่อเทียบกับภารกิจหน้าที่ต่างๆตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายอื่นตามภารกิจถ่ายโอนตามนโยบายท้องถิ่นนโยบายจังหวัดและนโยบายรัฐบาล
- งบประมาณที่ได้จากส่วนกลางไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ

๕. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา(การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

- องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพเพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนา

- ด้านการเมืองการบริหาร ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงขึ้นแต่ความขัดแย้งทางการเมืองระดับชาติส่งผลต่อความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นการบริหารงานของผู้บริหารมีความต่อเนื่องแต่ขาดการพัฒนาพื้นที่ซึ่งแยกส่วนภาพรวมการพัฒนาในระดับตำบลอย่างไม่เด่นชัดการบริหารที่ยึดโยงกับนโยบายส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทำให้ท้องถิ่นขาดอิสระในการพัฒนาตนเองงบประมาณส่วนหนึ่งต้องจัดสรรให้กับการขับเคลื่อนนโยบายส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทำให้ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ ข้อคิดเห็นแต่การมีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับนโยบายมีน้อยกฎหมายระเบียบแนวทางปฏิบัติตรวจสอบและหน่วยงานต้นสังกัดไม่ชัดเจน
- ด้านสังคม จากการศึกษาประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๘ ขณะที่สัดส่วนประชากรวัยเด็กและวัยทำงานลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ จะกระทบต่อการพัฒนาความต้องการในระบบเศรษฐกิจในอนาคตภาครัฐและครัวเรือนจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านต่างๆส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณของภาครัฐและค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ในการดูแลสุขภาพอนามัยและการจัดสวัสดิการสังคม นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้นค่านิยมที่ตึงาม เสื่อมถอยประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือนเนื่องจากให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมที่ตึงามลดลงทั้งการดำรงชีวิตประจำวันการใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่นมุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภคการช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลงแก่งแย่งเอาเปรียบ กันและกันขาดความสามัคคีไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวมรวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนันโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน
- ด้านโครงสร้างพื้นฐานปัจจุบันการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่เนื่องจากงบประมาณในด้านโครงสร้างพื้นฐานมีน้อยไม่สามารถดำเนินการบรรเทาความเดือดร้อนได้ทันทั่วทั้งด้านถนนไฟฟ้าประปาสะพานซึ่งมีผลกับการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากเนื่องจากราษฎรในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเส้นทางการสัญจรจะเป็นการลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดเมื่อเกิดภาวะความเดือดร้อนก็สามารถช่วยได้ ในด้านการบรรเทาแต่หากจะต้องมีการก่อสร้างให้มั่นคงแข็งแรงก็จะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากก็ต้องรองบประมาณจากส่วนราชการอื่นๆจัดสรรให้ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลา
- ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เศรษฐกิจในประเทศยังมีความเหลื่อมล้ำประชาชนระดับฐานราก ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร มีรายได้น้อยเมื่อเทียบกับนอกภาคเกษตรประสบความยากจนและมีปัญหาหนี้สินเป็นปัจจัยบั่นทอนความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนถึงแม้ว่าตำบลน้ำพุจะมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมขณะที่การท่องเที่ยวของตำบลยังไม่พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมตำบลน้ำพุเป็นเพียงเส้นทางสายหลักตัดผ่านมียานการค้ำผลไม้เงาะโรงเรียนที่สำคัญของอำเภอนาสาร ที่จะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลักดันพัฒนาให้เป็นแหล่งการกระจายสินค้าประเภทผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญต่อไปในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงาะโรงเรียนและผลไม้ชนิดอื่นๆการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีน้อยกลุ่มองค์กรต่างๆที่มีผลผลิตจากนโยบายแห่งรัฐมากกว่าเป็นการรวมกลุ่มแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชุมชนกลุ่มต่างๆยังมีสถานะเป็นเพียงกลุ่มจัดตั้งเช่นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มสตรีอาสาพัฒนา เป็นต้น

- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวน ก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงเช่น อุทกภัย ภัยแล้งนำไปสู่การขาดความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินประชาชนตื่นตระหนกและขาดความรู้ความเข้าใจและการเตรียมการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ตื้นนอกจากนี้การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งหวังกำไรเกินควรนำไปสู่การทำลายฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบุกรุกครอบครองที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตัวปัญหาขยะมูลฝอยก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญและส่วนใหญ่ไม่ได้แก้ปัญหาตั้งแต่ต้นทางหวังที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำพุดำเนินการซึ่งเป็น ปัญหาในการจัดหาแหล่งกำจัดขยะที่ถูกรื้อ

บทที่ ๓

การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

๑. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องในรูปแบบการบริหารความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการปรับปรุงพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ภารกิจ ตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นรูปธรรม โดยยึดถือการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ (COSO) และกรอบการดำเนินงานของกระทรวงการคลัง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ แผนดำเนินงานประจำปี ทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ จึงกำหนดประกาศนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ดังนี้

๑. ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ
๒. กำหนดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
๓. ให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ เช่น นำการควบคุมภายในเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสอดคล้องกับการบรรลุตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ ตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
๔. ให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงรวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ กรณียังมีความเสี่ยงให้ทบทวนและนำไปบริหารความเสี่ยงในปีงบประมาณถัดไป
๕. ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี
๖. ให้มีการเผยแพร่ แจงเวียนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ประกอบด้วย

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔. นิติการชำนาญการ	กรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการและเลขานุการ
๕. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย วิธีการและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
- (๒) กำกับดูแลให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง
- (๓) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
- (๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
- (๕) รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุและเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- (๖) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินการในเรื่องที่คณะกรรมการเห็นสมควร
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมกรฯ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) พิจารณาให้คำปรึกษาในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุแก่คณะกรรมการและคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒
- (๒) ตรวจสอบและประเมินประสิทธิผลกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ และรายงานให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุทราบ
- (๓) ติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ เพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ดังนี้

๓.๑ กำหนดวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาจากเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ นำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๓.๒ การระบุความเสี่ยง (Event Identification)

โดยพิจารณาจากกิจกรรมของแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการ นำมาวิเคราะห์จากสถานการณ์ในอนาคตที่อาจส่งผลให้กิจกรรมนั้นไม่สามารถบรรลุผลได้หรือสถานการณ์ในอนาคตที่อาจจะส่งผลต่อการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งระบุประเภทของปัจจัยเสี่ยง ๔ ประเภท ได้แก่

- ๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)
- ๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : O)
- ๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F)
- ๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk :C)

ตามแบบฟอร์ม RM-๑ แบบฟอร์มระบุความเสี่ยงแผนงานโครงการ

๓.๓ การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)

คือ การทบทวนมาตรการควบคุมและการจัดการความเสี่ยงปัจจุบัน การวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการจัดระดับความเสี่ยง เพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบและทำการคำนวณระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยนำระดับความรุนแรงที่ได้จากการคำนวณมาเปรียบเทียบกับระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้เป็น ๒ ระดับตามประเภทของปัจจัยเสี่ยง ดังนี้

- ปัจจัยเสี่ยงจากภายใน กำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้ อยู่ที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๙
- ปัจจัยเสี่ยงจากภายนอก กำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้ อยู่ที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๖

และนำผลการประเมินมากำหนดเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ตามแบบฟอร์มแผนภูมิความเสี่ยง และทำการประเมินและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ตามแบบฟอร์ม RM-๑

ขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และ สูงมาก ดังนี้

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ เชิงปริมาณ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง
๕	สูงมาก	ระหว่าง ๑-๔ ครั้งต่อสัปดาห์
๔	สูง	ระหว่าง ๑-๖ เดือนต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	ระหว่าง ๖-๑๒ เดือนต่อครั้ง
๒	น้อย	มากกว่า ๑ ปีต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ เชิงคุณภาพ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นทุกครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดในกรณีที่มีการยกเว้นการปฏิบัติ

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงเชิงปริมาณ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง
๕	สูงมาก	>๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	>๕ แสน - ๕ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	>๑-๕ แสนบาท
๒	น้อย	>๑๐,๐๐๐ - ๑ แสนบาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงเชิงคุณภาพด้านภาพลักษณ์องค์กร

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง
๕	รุนแรงมาก	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ มากกว่า ๓ วัน
๔	รุนแรง	ข่าวผ่านสื่อต่างๆในเชิงลบ มากกว่า ๓ วัน
๓	ปานกลาง	ข่าวผ่านสื่อต่างๆในเชิงลบ ๒ วัน
๒	น้อย	ข่าวผ่านสื่อต่างๆในเชิงลบ
๑	น้อยมาก	แก้ไขได้ภายใน ๑ วัน

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงเชิงคุณภาพด้านการดำเนินงาน

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	รุนแรงมาก	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนหรือดำเนินงานตามสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๕๐%
๔	รุนแรง	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนหรือดำเนินงานตามสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๕๐-๖๙%
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนหรือดำเนินงานตามสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๗๐-๗๙%
๒	น้อย	ผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนหรือดำเนินงานตามสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๘๐-๘๙%
๑	น้อยมาก	ผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนหรือดำเนินงานตามสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๘๙%

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงเชิงคุณภาพ
ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ/หนังสือสั่งการ

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

๒. การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- ๑) พิจารณาโอกาส ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส ความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- ๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

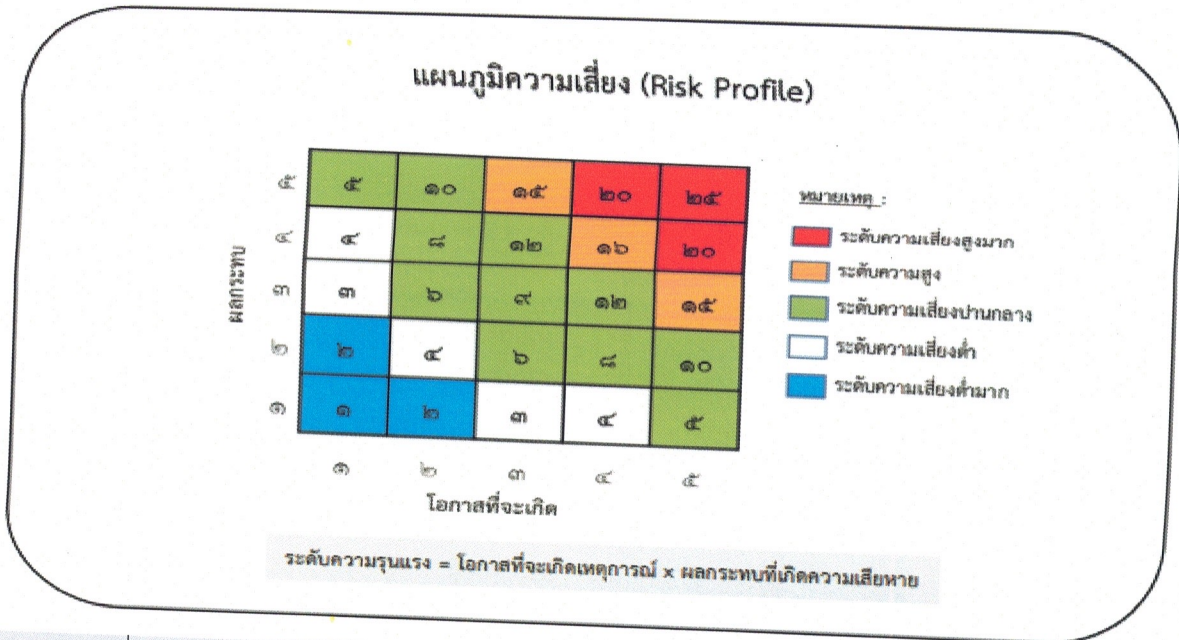
๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

๔. การจัดลำดับความเสี่ยง (Prioritize) เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลปฏิบัติงาน/โครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำมาก

และเลือกความเสี่ยงสูงและสูงมากมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิด} \times \text{ค่าระดับของผลกระทบ}$$

ระดับความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง (โอกาส & ผลกระทบ)	เกณฑ์การประเมิน
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูง	๑๕ - ๑๖	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕ - ๑๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน
ต่ำ	๓ - ๔	อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงต้องควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
ต่ำมาก	๑ - ๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง

๓.๔ การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)

คือ การนำปัจจัยเสี่ยงที่มีระดับความสูงและสูงมาก มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง กำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามแบบฟอร์ม RM-๒, แบบฟอร์มแผนการบริหารความเสี่ยง และดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง คณะกรรมการฯ ได้กำหนดกลยุทธ์/แนวทางในการจัดการความเสี่ยงไว้ ๔ วิธี ดังนี้

(๑) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

หมายถึง การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีกกรณีนี้ใช้ความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นที่จะเกิดน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรง และไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการยอมรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการ ติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

(๒) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)

หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวมกับแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับบุคลากรและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

(๓) การกระจาย (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading)

หมายถึง การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัยองค์กรภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุได้ร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของแผนงาน/โครงการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ พร้อมหาวิธีการในการจัดการความเสี่ยง โดยคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงสูงและสูงมาก จำนวน ๙ กิจกรรมมาจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้ดังนี้

๑. โครงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า
๒. การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
๓. โครงการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัย
๔. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาน้ำพุสัมพันธ์คัพต้านยาเสพติด
๕. การบริหารจัดการการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล
๖. การพัฒนาการจัดเก็บรายได้และการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินในระบบแผนที่ภาษี
๗. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ
๘. การขออนุญาตสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๖๒
๙. การกำหนดราคากลางโครงการซ่อมแซมถนนผิวทางแอลฟัลท์ติกโดยวิธี (Pavement In-Place

๓.๕ การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ได้กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามแบบฟอร์ม RM-๓ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง และคณะกรรมการฯ จะต้องสรุปและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุและผู้กำกับดูแลทราบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๓.๖ การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ จะดำเนินการทบทวนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่/ความเสี่ยงที่พบใหม่ เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงใหม่และจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ และทบทวนแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในช่วงเวลาถัดไป อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๓.๗ การสื่อสารและการรายงานจัดการความเสี่ยง

การสื่อสารและการรายงานจัดการความเสี่ยง เป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two-way Communication) มีช่องทางการสื่อสารภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในเป็นการสื่อสารจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บังคับบัญชา (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions) และการติดต่อสื่อสารบุคคลภายนอกโดยผ่านเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป

บทที่ ๔

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
รายงานการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ
รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท.ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยงก่อนการดำเนินการ			ผลการจัดการความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยงภายหลังการดำเนินการ			การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงคงเหลือ/เกิดขึ้นใหม่	สรุปความเสี่ยง		แนวทางการจัดการความเสี่ยง/วิธีการดำเนินการสำคัญที่ได้ไป
			โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนนระดับความเสี่ยง (๓)=(๑)X(๒)		โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนนระดับความเสี่ยง (๓)=(๑)X(๒)			ควบคุมได้	ควบคุมไม่ได้	
๒-๐๑-๐๑	การขอใบอนุญาติตามข้อบัญญัติตำบลเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการผสมอาหารจำหน่ายอาหาร	ผู้ประกอบการที่เข้าขายไม่ได้ขออนุญาติในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการผสมอาหารจำหน่ายอาหาร	๕	๓	๑๕	ดำเนินการได้เป็นไปตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒	๑	๒	ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-	✓	-	ให้ดำเนินการวิธีการแผนงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป
๒-๐๒-๐๑	โครงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า	ดำเนินการฉีดวัคซีนไม่อยู่ในช่วงประกาศพื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า	๓	๔	๑๒	ดำเนินการได้เป็นไปตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒	๒	๔	ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-	✓	-	ให้ดำเนินการวิธีการแผนงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ ออปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยงก่อนการดำเนินการจัดการความเสี่ยง			วิธีการจัดการความเสี่ยง	ผลดำเนินการจัดการความเสี่ยง	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงคงเหลือ/เกิดขึ้นใหม่	สรุปความเสี่ยง		แนวทางมาตรการจัดการความเสี่ยง/วิธีการดำเนินงาน
			โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนนระดับความเสี่ยง (๓)=(๑)×(๒)					โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	
๗-๐๑-๐๑	การบริหารจัดการการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล/รถตู้	๑.มีการขออนุญาตใช้รถอย่างกระชั้นชิด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้ได้รับบริการได้อย่างครบถ้วนทุกคำขอ	๓	๓	๙	๑.การจัดลำดับความสำคัญของการกิจ	๒	๔	-	✓	ควบคุมไม่ได้	ดำเนินการวิธีดำเนินงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป
๗-๐๒-๐๑	การบริหารจัดการการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล/รถตู้	๒.การเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์	๕	๓	๑๕	๑.มีการควบคุมกำกับพนักงานขับรถให้ใช้ความระมัดระวังในการขับขี่ ๒.มีการตรวจเช็คความพร้อมของรถยนต์ ส่วนกลาง/รถตู้ทุกครั้ง การใช้งานทุกครั้ง	๒	๖	-	✓	ควบคุมไม่ได้	ให้ดำเนินการวิธีดำเนินงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป
๗-๐๒-๐๒	การพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงาน ทางการเงิน พัสดุ และการบัญชี หน่วยงาน สถานศึกษา ศพ.อบต.น้ำพ	บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การเงิน/งานพัสดุ และการบัญชีหน่วยงาน สถานศึกษา ศพ.อบต.น้ำพ	๓	๕	๑๕	๑.ส่งบุคลากร/เจ้าหน้าที่ไปอบรมความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน ๒.จัดหาเพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบัญชี การเงิน งานพัสดุ ๓. กองคลัง/หน่วยต้นสังกัดสนับสนุนบุคลากรมาช่วยเหลืองานบัญชี การเงิน/พัสดุ ของสถานศึกษา	๑	๓	-	✓	ควบคุมไม่ได้	ให้ดำเนินการวิธีดำเนินงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยงก่อนการดำเนินการจัดการความเสี่ยง			วิธีการจัดการความเสี่ยง	ผลดำเนินการจัดการความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยงภายหลังการดำเนินการจัดการความเสี่ยง			การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงคงเหลือ/เกิดขึ้นใหม่	สรุปความเสี่ยง		แนวทางการจัดการความเสี่ยง/วิธีการดำเนินการ
			โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนนระดับความเสี่ยง (๓)=(๑)×(๒)			โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนนระดับความเสี่ยง (๓)=(๑)×(๒)			ควบคุมได้	ควบคุมไม่ได้	
๗-๐๓-๐๓	ขาดบุคลากร ตำแหน่งนายช่างโยธา	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบไม่มีเพียงพออาจได้รับมอบหมาย จึงทำให้งานเกิดความล่าช้าและผิดพลาด	๓	๕	๑๕	สรรหาบุคลากร ตำแหน่งนายช่างโยธา โดยวิธีการประกวดรับโอน/ขอใช้บัญชีสอบแข่งขัน เพื่อปฏิบัติหน้าที่โดยตรงตามภารกิจ	ดำเนินการได้ เป็นไปตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑	๑	๑	ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-	✓	ให้ดำเนินการวิธีการแผนงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป	
๗-๐๔-๐๓	การประมาณการราคาและคำนวณราคากลาง	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้งานเกิดความล่าช้าและผิดพลาด	๔	๔	๑๖	(๑) จัดส่งบุคลากรผู้มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อรับความรู้ใหม่อยู่เสมอ (๒) ให้เจ้าหน้าที่ตามคำสั่งสามารถปฏิบัติงานนอกเอกสารและคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเองได้	ดำเนินการได้ เป็นไปตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒	๓	๖	ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-	✓	ให้ดำเนินการวิธีการแผนงานของการบริหารความเสี่ยงในปี ๖๘ ต่อไป	

ลงชื่อ.....

(นายถนัดกิจ โพธิ์พันธ์)

ตำแหน่ง นายกองตรีการบริหารส่วนตำบลน้ำพ

วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

